

ACTA CARPATHICA OCCIDENTALIS

Příroda Západních Karpat

Muzeum regionu Valašsko, Vsetín
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně

**Rozšíření muchomůrky šupinaté (*Amanita ceciliae*) ve Slezsku
a na severovýchodní a střední Moravě (Česká republika)**
***The distribution of Snakeskin Grisette (*Amanita ceciliae*) in Silesia
and Northeastern and Central Moravia (Czech Republic)***

●
Helena Deckerová¹⁾, Jiří Šuhaj²⁾ & Jiří Polčák³⁾

¹⁾ O. Jeremiáše 1932/12, CZ-708 00 Ostrava; e-mail: helena.decker@tiscali.cz

²⁾ Svatopluka Čecha 1075, CZ-735 81 Bohumín; e-mail: ssuh@email.cz

³⁾ Bratrská 8, CZ-750 51 Přerov; e-mail: j.polcak@email.cz

Keywords: Basidiomycota, collections, distribution, ecology, Fungi, phenology, rare species, the period between 1990–2013

Abstract: Snakeskin Grisette (*Amanita ceciliae*) is a rare fungus found in Silesia and northeastern and central Moravia. In the last decade, a number of new findings occurred, resulting in a total of 14 known localities. Detailed information on the present knowledge of the regional distribution of the species, based on both field records and herbarium data, is presented here. Ecology, phenology, distribution in the Czech Republic, and the global distribution range of this fungus are also summarized, together with possible explanations of its recent spread. Differences between similar species and difficulties with distinguishing between them are discussed.

ÚVOD

Muchomůrka šupinatá *Amanita ceciliae* (Berk. & Broome) Bas 1984 patří do skupiny stopkovýtrusných hub a její systematické zařazení je následující: Basidiomycota, Agaricomycotina, Agaricomycetes, Agaricomycetidae, Agaricales, Amanitaceae, Amanita (ANONYMUS 2014). Synonyma uvádějí ROBERT et al. (2014).

Mezi muchomůrkami se řadí do skupiny pošvatek, ve starších českých atlasech nalezneme i výraz katmanka. Jsou to muchomůrky s blánitou pochvou kolem báze třeně, bez prstenu a s výrazným dlouhým rýhováním okraje klobouku. Byl pro ně vystaven i speciální rod *Amanitopsis*, který však většina autorů uznává pouze jako podrod. K jídlu se pošvatky nedoporučují, protože jsou za syrova nebo po nedostatečné tepelné úpravě prudce jedovaté.

Jde o jednu z nejstatnějších muchomůrek. Její klobouk může dosahovat průměru až 25 cm a stejně tak může být tato houba i vysoká, nebo dokonce vyšší (MICHAEL & HEN-

NIG 1979). Příhodné německé jméno *Riesenscheidenstreifling* dokonale vystihuje její obří velikost. Masitý klobouk, nesoucí nápadné šedé až černé šupiny (útržky vela), bývá zbarven žlutohnědě, může být i okrově hnědavý, šedohnědý až kaštanově hnědý. Třeň je bělavý, ve spodní části šedohnědý až šedočerný. Je posázen jemnými vločkovitými šedavými šupinami. Celá plodnice stářím tmavne, obzvláště nápadná je tato proměna za deštivého počasí. Od většiny ostatních pošvatek se muchomůrka šupinatá liší tím, že blánitý obal jejích plodnic je tvořen hlavně kulovitými buňkami, takže je velmi křehký. Proto se pochva na bázi třeně brzy rozpadá a na třeni po ní zůstávají jen dva nebo tři nepravidelné, většinou šikmé pásy.

Česká jména pro tuto houbu jsou hodně rozmanitá – muchomůrka šupinatá, m. stroupkatá a m. pozlacená. Zde používáme pojmenování podle nejnovějšího českého přehledu středo-evropských hub (HOLEC et al. 2012).

Obr. 1. Muchomůrka šupinatá (*Amanita ceciliae*), skupina mladých plodnic, NPR Žebračka, foto J. Polčák.

Fig. 1. Snakeskin Grisette (*Amanita ceciliae*), a group of young fruitbodies, National Natural Reserve Žebračka, photo J. Polčák.

Vyobrazení muchomůrky šupinaté v dostupné literatuře bohužel nejsou bez nepřesností. Chybně ji zobrazuje např. starší publikace Kapesní atlas hub 2 (PŘÍHODA et al. 1987), neboť podle kresby, popisu a ekologie uváděné pro tento druh (pod jménem *Amanita inaurata*) se zde ve skutečnosti jedná pravděpodobně o některý z horských druhů pošvatek z jehličnatých lesů – muchomůrku hnědožlutou (*Amanita umbrinolutea*), případně muchomůrku šedopochvou (*Amanita submembranacea*). Naopak velmi výstižné kresby muchomůrky šupinaté jsou uvedeny v Přehledu hub střední Evropy (HOLEC et al. 2012) a v encyklopedii Handbuch für Pilzfreunde (MICHAEL & HENNIG 1979). Kniha německých autorů obsahuje také nejúplnější popis znaků této houby. Celou skupinu bezprstenných muchomůrek čeká v budoucnu důkladná revize spojená s molekulárně genetickou analýzou. Bude to však bádání velmi obtížné, protože v mnoha případech

neexistují typové položky (V. Antonín, pers. comm.).

V Evropě byla *Amanita ceciliae* zaznamenána ve 25 zemích včetně Velké Británie a Irska, přičemž všude je považována za houbu ohroženou až velmi vzácnou (COURTECUISE & DUHEM 2000). Ve Skandinávii roste pouze v teplejších oblastech, v Dánsku a Švédsku vzácně, v Norsku a Finsku roztroušeně (HANSEN & KNUDSEN 1992). Ve Švýcarsku roste nehojně od pahorkatin do horských poloh (BREITENBACH & KRÄNZLIN 1995). V Německu je nalézána od nížin do středních poloh jen lokálně, nikde není hojná (MICHAEL & HENNIG 1979). CASTRO (1998) tuto houbu udává nejen z Iberského poloostrova, ale také z Baleárských ostrovů. V Itálii se nachází hlavně na Apeninském poloostrově a je tam dosti vzácná (FOREIRA et al. 1993). Na Peloponésském poloostrově v Řecku roste v dubových lesích (ZERVAKIS et al. 2002). COURTECUISE & DUHEM (2000) zmiňují výskyt

Obr. 2. Muchomůrka šupinatá (*Amanita ceciliae*), starší solitérní plodnice, Karviná, foto J. Šuhaj.
Fig. 2. Snakeskin Grisette (*Amanita ceciliae*), an old solitary fruitbody, Karviná, photo J. Šuhaj.

v Africe, avšak pouze v severních částech Alžírsko a Maroka. V Severní Americe je pod jménem *Strangulated Amanita* (*Amanita inaurata*) podchycena na celém území včetně Kalifornie (LINCOFF 1997). V Jižní Americe je houba známa z Argentiny (NIVEIRO & ALBERTO 2012).

Ze Slovenska je v současnosti známo 13 lokalit, většinou situovaných v povodí Váhu (BARANOVIČ 2014). KUBIČKA (1984) ve svém krátkém sdělení udává jako doposud jediný nález v bývalém Československu Dolný Kubín na Slovensku. FÁBRY (1968) o zmíněném nálezu píše, že našel tři plodnice 11. srpna 1966 na Máleníkochoch, a to na okraji starého smrkového lesa promíšeného různými listnatými stromy a lískami. Na slovenské straně Javorníků nalezl u obce Raková na Kysucích tuto houbu v roce 1975 ostravský mykolog J. Dítě. Jednalo se o první nález na slezsko-slovenském pomezí. Doklady obou nálezů jsou uchovány v herbáři

Slovenského národního múzea v Bratislavě pod jménem *Amanita inaurata*, ale položky doposud nebyly nikým revidovány (I. Kautmanová, pers. comm.).

Vzhledem k dřívějším nejistotám v taxonomii druhu (BAS 1984) jsou starší prameny o výskytu muchomůrky šupinaté na území Československa poněkud nespolehlivé. VELENOVSKÝ (1920) ji představuje pod jménem *Amanita vaginata* var. *strangulata*. Jako místa nálezů uvádí Karlovarsko a Plöckenstein (Plechý) na Šumavě, což především v druhém případě příliš neodpovídá ekologii tohoto druhu.

V novější době je muchomůrka šupinatá známa v Čechách hlavně z Českého krasu a Táborska, na Moravě pak z okolí Přerova, Hostýnských a Vizovických vrchů, okolí Slavkova u Uherského Brodu a z lužních lesů na soutoku Moravy a Dyje (BIEBEROVÁ 2006). Výskyt na Přerovsku potvrzuje i DECKEROVÁ (2005). V nálezové databázi AOPK ČR je uvedeno celkem 11 lokalit této vzácné houby, jedná se však pouze o chráněná území resp. území navrhovaná k ochraně, kde byl prováděn inventarizační průzkum mykoflóry (AOPK ČR 2014). Z území střední Moravy jsou v ní zaznamenány nálezy v PR Dvůrčák a v okolí Lipníku nad Bečvou (POLČÁK 2003). Rovněž je v ní uveden nález v PR Travný v Moravskoslezských Beskydech (SPÁČILOVÁ & ŠULGAN 1997) a výskyt v těs-

né blízkosti hranice CHKO Poodří v Polouvsí u Jeseníku nad Odrou (DECKEROVÁ 2010). Dále obsahuje nálezy v NPR Žebračka (DECKEROVÁ 2005) a na hrázi Velkého Bědného rybníka v CHKO Poodří (DECKEROVÁ 2007).

Ve většině publikací se autoři shodují, že muchomůrka šupinatá se vyskytuje v listnatých lesích a parcích. Doložena je například ze zámeckého parku v Chocní (TMEJ & KRAMOLIŠ 2006). Fotografována byla v zámeckém parku v Letohradu, kde ji počátkem srpna 2012 našla H. Deckerová (ined.) v trávě pod solitérními buky. Mykorhizní symbionti uvádění v literatuře tvoří velmi pestrou směsici listnatých i jehličnatých dřevin. Tak např. v publikaci HAGARA et al. (1999) se dovídáme, že muchomůrka šupinatá může růst pod buky, duby, habry, břízami, smrky, někdy i jedlemi, modříny a cedry. BIEBEROVÁ (2006) uvádí růst pod listnáči i jehličnany s vazbou hlavně na buk, dub, habr a lípu. HOLEC et al. (2012) zmiňují pouze buky a duby. Jen pro dokreslení – podle Castra (CASTRO 1998) roste rovněž pod kaštanovníkem setým, což by u nás také přicházelo v úvahu. V jižní Evropě roste navíc pod mediteránními druhy dubů (*Quercus frainetto*, *Q. ilex* a *Q. suber*), jakož i pod cisty (*Cistus* spp.) a borovicí přímořskou (*Pinus pinaster*).

V Červeném seznamu vyšších hub (makromycetů) České republiky figuruje muchomůrka šupinatá jako ohrožený druh (EN), rostoucí v nižších a středních polohách pod listnáči i jehličnany (BIEBEROVÁ 2006). Z hlediska půdních nároků se zdá, že druh má poměrně širokou amplitudu. Roste na těžších jílovitých půdách, jak uvádějí HANSEN & KNUDSEN (1992). CETTO (1996) udává růst jak na vápnitých, tak na křemičitých půdách. V České republice byla houba nalezena na neutrálních a vápnitých půdách (BIEBEROVÁ 2006), ale také na těžkých a hlubokých půdách v luzích (ANTONÍN et al. 2000).

Období fruktifikace (růstu plodnic) udávají pro Německo MICHAEL & HENNIG (1979) od konce června do října. V Itálii roste od července do září (FOREIRA et al. 1993), zatímco v Řecku na Peloponésském poloostrově až v říjnu a listopadu (ZERVAKIS et al. 2002). Zajímavou fenologii má tato houba v Severní Americe. Na celém území se vyskytuje od července do října, jen

v Kalifornii od listopadu do března (LINCOFF 1997), což je vzhledem k tamějšímu horkému a suchému klimatu pochopitelné.

Co se týče možnosti záměny, v České republice roste na vápencích dvojník muchomůrky šupinaté, a to muchomůrka Beckerova (*Amanita beckeri*). Pochází ze Středozeří a u nás se vyskytuje pouze v nejteplejších územích, jako jsou Český kras, okolí Brna nebo Ždánický les, kde roste v listnatých lesích zejména pod duby a habry (BIEBEROVÁ 2006). Podrobněji se rozlišením obou druhů zabýval ŠEBEK (1985). Za hlavní rozlišovací znaky kromě ekologie považuje zbarvení plodnic, šupin na klobouku a zbytků pochvy. U muchomůrky Beckerovy nabývají tyto prvky hnědé barvy, zatímco u muchomůrky šupinaté tmavne pokožka klobouku přes šedohnědou do šedé a šupiny i zbytky pochvy bývají skoro černé. Šebek zmínil ještě možnost záměny s muchomůrkou šedopochvou (*Amanita submembranacea*), což je však druh vázaný na horské jehličnaté lesy na křemičitých půdách, dobře poznatelný podle nepomíjivé šedě zbarvené pochvy.

METODIKA

Při popisu rozšíření zájmového druhu na území Slezska a severovýchodní a střední Moravy vycházíme z rešerše literárních údajů a dosud nepublikovaných recentních nálezů. Všechny nové lokality jsme doplnili kódy polí síťového mapování (ZELENÝ 1972; ANONYMUS 1981; NOVÁK 1989; PRUNER & MÍKA 1996). Příslušnost lokalit k území Slezska a Moravy jsme určili podle Macháta (MACHÁT 1929) a Kartouse & Kaluse (KARTOUS & KALUS 1992). Slezskem nazýváme slezská území náležející České republice (BAKALA et al. 1990).

Přehled nálezů ve Slezsku a na severovýchodní a střední Moravě jsme doplnili o dosud nepublikované informace o podrobných okolnostech nálezů a o místech uložení herbářových položek. Výškové stupně jsou stanoveny podle Pikuly & Rybníčka (PIKULA & RYBNÍČEK 1973). Lokality jsou seřazeny podle vzestupné posloupnosti číselných kódů čtverců. Z důvodu ochrany míst výskytu vzácného druhu houby neuvádíme souřadnice, ale pouze mapovací kvadrant a nadmořskou výšku lokality.

Herbářová položka je uchována pouze z lokality č. 6 (Svinec). Ostatní nálezy jsou zaznamenány v terénních zápisnících.

Zkratka VB použitá v seznamu nálezů muchomůrky šupinaté znamená soukromý herbář Víta Balnera (Opava).

VÝSLEDKY

Celkem jsme shromáždili údaje o 14 nových lokalitách muchomůrky šupinaté (*Amanita ceciliae*) ve Slezsku a na severovýchodní a střední Moravě. Dva z nových nálezů pocházejí z lužních porostů kolem řek i potoků a z hrází rybníků, kde má houba ideální podmínky k růstu (DECKEROVÁ et al. 2013). Podle našich zkušeností jí nejvíce vyhovují stanoviště na vlhkých humózních půdách, kde občas roste v desítkách plodnic různého stáří (Obr. 1). V ostatních případech se jedná o nálezy v listnatých či smíšených lesích v podhůří Moravskoslezských Beskyd, v Hostýnských vrších a Javorníkách. I tam mohou být příznivé podmínky k fruktifikaci, jak dokazuje bohatý nález na lokalitě Svinec (V. Balner, pers. comm.).

Muchomůrka šupinatá se vyskytuje pravidelně také na dalších lokalitách v okrese Vsetín: Janová, Hovězí, Huslenky, Valašská Polanka, Lužná, Pozdřechov a Lidečko (J. Polčák, ined.). Tyto populace na více místech v údolí Vsetínského Bečvy jsou do budoucna nadějně a znamenají, že houba se zde zabydlela a stala se průvodcem tamějších listnatých lesů (nejčastěji dubohabřin). Zmíněné údaje jsme nezařadili do našeho přehledu nálezů, protože jsou založeny pouze na příležitostných pozorováních, při nichž nebyly pořízeny podrobné záznamy (zejména přesné lokalizace, data nálezů a informace o stanovišti a substrátu). K některým z těchto nálezů ale existuje fotodokumentace (JANOTOVÁ 2011; POLČÁK 2011).

Růst muchomůrky šupinaté je podmíněn vývojem počasí už od jarních měsíců, základem by měl být dostatek vláhy z tajícího sněhu. V roce 2013 byla po extrémně chladném a deštivém začátku jara a následném oteplení muchomůrka šupinatá nalezena již 8. června na hrázích rybníků v Karviné-Starém Městě (Obr. 2). Na většině lokalit byla pozorována fruktifikace od konce června do srpna, tzn. v období hlavního

růstu mykorhizních hub. Výjimečné byly v tomto směru roky 2006 a 2007, kdy byla houba zastížena ještě koncem října ve tvrdém luhu NPR Žebračka (Obr. 1) a v CHKO Poodří na hrázi Velkého Bědného rybníka (DECKEROVÁ 2007).

Lokality s nálezy muchomůrky šupinaté ve Slezsku a na severovýchodní a střední Moravě se nacházejí v kolinním a submontánním výškovém stupni. Nejnižším místem výskytu je lokalita v Karviné-Starém Městě s nadmořskou výškou 217 m. Nejvýše položenými lokalitami jsou PR Tesák (600 m n. m.), Ostravice (610 m n. m.) a NPR Razula (700 m n. m.).

Nálezy *Amanita ceciliae* ve Slezsku

1. Silesia, Karviná-Staré Město, okres Karviná (6176b/6177a), několik mikrolokalit v humózní vlhké půdě na hrázích, sub *Quercus* et *Tilia*, 217 m n. m., 8.VI.2013, leg. et foto J. Šuhaj, det. et not. H. Deckerová; ibidem, 15.VI.2013, leg, det., not. et foto J. Šuhaj.

Nálezy *Amanita ceciliae* na severovýchodní a střední Moravě

2. Moravia, Kopřivnice, Lubina, okres Nový Jičín (6375c), u Větkovické přehrady, sub *Quercus* et *Tilia*, 350 m n. m., 13.VIII.2006, leg., det. et not. M. Graca (M. Graca, pers. comm.).
3. Moravia, Teplice nad Bečvou, okres Přerov (6472c), sub *Fagus* et *Quercus*, 300 m n. m., 28.VI.2009, leg., det. et not. J. Polčák.
4. Moravia, Hranice, okres Přerov (6472d), PR Malá Kobylanka, sub *Quercus* et *Carpinus*, 350 m n. m., 23.VII.2011, leg., det. et not. J. Polčák.
5. Moravia, Hranice, okres Přerov (6472d), PR Za Kostelíčkem, sub *Quercus*, *Carpinus* et *Tilia*, 350 m n. m., 23.VII.2011, leg., det. et not. J. Polčák.
6. Moravia, Nový Jičín, okres Nový Jičín (6473b), kóta Svinec, smíšený les, v ostružiníku a bukovém listí pod vzrostlými buky, jedlemi, modřínou, smrky a javorem babykou, 450 m n. m., 7.X.2007, leg. et det. V. Balner, herb. VB (V. Balner, pers. comm.).
7. Moravia, Kunčice pod Ondřejníkem, okres Frýdek-Místek (6475d), v trávě sub *Betula* et *Tilia*, 480 m n. m., 13.VII.1990, leg., det., not. et foto H. Deckerová, rev. J. Kuthan.
8. Moravia, Ostravice, okres Frýdek-Místek (6476c), u Hovjäckých, pod vrchem Žár, sub

- Tilia*, 610 m n. m., 15.VIII.2011, leg., det. et not. M. Graca (M. Graca, pers. comm.).
9. Moravia, Přerov, okres Přerov (6570b), městský park Michalov, 230 m n. m., opakovaně od roku 2006, not. J. Polčák.
 10. Moravia, Bystřička, okres Vsetín (6574c), pod kótou Klenov, sub *Fagus*, 500 m n. m., 17.VII.2012, leg., det. et not. J. Polčák.
 11. Moravia, Prostřední Bečva, okres Vsetín (6575a), sub *Fagus* et *Pinus sylvestris*, 500 m n. m., 16.VIII.2013, leg., det. et not. J. Polčák.
 12. Moravia, Rajnochovice, okres Kroměříž (6672b), PR Tesák, stará jedlobučina s příměsí smrku (*Picea abies*), ve střední části PR, 600 m n. m., 30.VIII.2008, leg., det. et foto J. Polčák, not. J. Lederer.
 13. Moravia, Velké Karlovice, okres Vsetín (6676a), NPR Razula, sub *Fagus* et *Abies alba*, 700 m n. m., 22.VIII.2013, leg., det. et not. J. Polčák.
 14. Moravia, Francova Lhota, okres Vsetín (6774d), sub *Carpinus* et *Abies alba*, 1.VIII.2008, 550 m n. m., leg., det. et not. M. Graca (M. Graca, pers. comm.).

DISKUZE

Nejstarší zaznamenaný nález v regionu pochází z roku 1990 z Kunčic pod Ondřejníkem. Fotografie viděl a determinaci potvrdil J. Kuthan. Tehdy se jednalo o vzácný objev, dnes ale můžeme konstatovat, že *Amanita ceciliae* je houbou, která se v regionu šíří. Jejich lokalit v poslední době přibývá a pozitivní je i skutečnost, že se vyskytuje většinou hromadně, nikoli jednotlivě. Příznivý vliv může mít například to, že v lužních lesích bývají její biotopy občas zaplavovány a ve vlhčí zemi s dostatkem humusu se této houbě daří a roste tam opakovaně jako např. v NPR Žebračka, kde houbu od roku 2006 opakovaně nachází a fotografuje J. Polčák (ined.). Zajímavým fenoménem je výskyt v nadmořské výšce 600–700 m v PR Tesák (Hostýnské vrchy), na Ostravici v Moravskoslezských Beskydech a v NPR Razula v Javorníkách. Podle fotografie plodnice z PR Tesák by se skutečně mělo jednat o muchomůrku šupinatou. Šíření do výše položených míst napomáhají pravděpodobně klima-

tické změny. Výskyt od nížin do horského stupně na Slovensku udává HAGARA (2006).

Ze zaměnitelných druhů se v regionu vyskytuje v horských jehličnatých lesích Beskyd a Jeseníků poměrně hojně muchomůrka šedopochvá (*Amanita submembranacea*). Muchomůrka Beckerova prozatím nebyla ve Slezsku ani na severovýchodní či střední Moravě zaznamenána. Tento vápnomilný a teplomilný druh by se mohl vyskytnout především ve Štramberku nebo v Hranickém krasu.

Pozoruhodný je mizivý počet dokladů muchomůrky šupinaté v herbářích. Z vlastní zkušenosti však víme, že vzhledem k velikosti a křehkosti plodnic je poměrně obtížné pořídit kvalitní exsikát. Plodnice také bývají vzhledem k růstu ve vlhčím prostředí nasáklé vodou. Je tedy nutno použít dobrou sušičku a sušit rozřezaný exemplář velmi opatrně, zvolna a za neustálého přísunu spíše chladnějšího vzduchu (zpočátku do 30 °C, při dosoušení je možno teplotu zvýšit na 40 °C). Sušení trvá i více než 24 hodin.

ZÁVĚR

Vzácná muchomůrka šupinatá (*Amanita ceciliae*) byla v poslední době ve Slezsku a na severovýchodní a střední Moravě nalezena na četných nových lokalitách (celkem 14), jejichž podrobný přehled podává tento článek. Shrnutí je zde také celkové rozšíření této houby v České republice i ve světě. Komentována je možnost záměny s podobnými druhy bezprstenných muchomůrek i ekologie, fenologie a příčiny šíření muchomůrky šupinaté ve sledovaném regionu. Bylo zjištěno, že druh se zde vyskytuje v kolinním a submontánním stupni, fruktifikuje od června do října, a to v listnatých i smíšených lesích. Hlavní příčinou šíření do poloh nad 600 m n. m. jsou podle názoru autorů klimatické změny.

PODĚKOVÁNÍ

Za poskytnuté údaje o nálezech a herbářových dokladech muchomůrky šupinaté děkujeme V. Balnerovi (Opava), M. Gracovi (Ostrava), J. Ledererovi (Pržno) a I. Kautmanové (Slovenské národní muzeum v Bratislavě). Za ceněné rady a konzultace vděčíme V. Antonínovi (Moravské zemské muzeum, Brno) a za revizi

anglického textu M. Bronclíkovi (Český Těšín). Za cenné připomínky k textu jsme zavázáni K. Fajmonovi (Správa CHKO Bílé Karpaty, Luhačovice), M. Dančákovi (Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého, Olomouc) a za pečlivou kontrolu rukopisu M. Mandákovi (Ostrava).

LITERATURA

- ANONYMUS (1981): ČSSR 1 : 500 000. Účelová podkladová mapa pro ústav pro výzkum obratlovců ČSAV. Kartografie, Praha, 1 mp.
- ANONYMUS (2014): *Amanita ceciliae* (Berk. & Broome) Bas, 1984. MycoBank, http://www.mycobank.org/Biolomics.aspx?Table=Mycobank_Advanced&Page=200&View-Mode=Basic (accessed 12 May 2014).
- ANTONÍN V., VÁGNER A. & VAMPOLA P. (2000): Flóra makromycetů, pp. 25–82. In: VÍCHERK J. (ed.): *Flóra a vegetace na soutoku Moravy a Dyje*. Masarykova univerzita v Brně, Brno, 368 pp.
- AOPK ČR (2014): *Amanita ceciliae* (Berk. et Broome) Bas – muchomůrka stroupkatá. AOPK ČR, Nálevková databáze ochrany přírody, http://portal.nature.cz/publik_syst/nd-nalez-public.php?IDTaxon=17562 (accessed 23 April 2014).
- BAKALA J., MÜLLER K. & GRIM T. (1990): Československé Slezsko, třetí historická země Českého státu. ONV Opava, Opava, 4 pp.
- BARANOVIČ R. (2014): Muchotrávka chrastavá, *Amanita ceciliae* (Berk. & Broome) Bas, muchomůrka šupinatá. Nahuby.sk, <http://www.nahuby.sk/atlas-hub/Amanita-ceciliae/muchotravka-chrastava/muchomurka-supinata/ID934> (accessed 12 May 2014).
- BAS C. (1984): On the correct name of *Amanita inaurata* Secr. *Persoonia*, 12 (2): 192–193.
- BIEBEROVÁ Z. (2006): *Amanita ceciliae*, p. 68. In: HOLEC J. & BERAN M. (eds): *Červený seznam hub (makromycetů) České republiky*. AOPK ČR, Praha, 282 pp. (Příroda, 24: 1–282).
- BREITENBACH J. & KRÄNZLIN F. (1995): *Pilze der Schweiz, Band IV*. Luzern, 368 pp.
- CASTRO M. L. (1998): Annotated checklist of the Amanitaceae (Agaricales, Basidiomycotina) of the Iberian Peninsula and Balearic Islands. *Mycotaxon*, 67: 227–245.
- CETTO B. (1996): *I funghi dal vero*, vol. 2. Saturnia, Trento, 754 pp.
- COURTECUISSE R. & DUHEM B. (2000): *Guide des champignons de France et d'Europe*. Delachaux et Niestlé, Paris, 480 pp.
- DECKEROVÁ H. (2005): Inventarizační průzkum NPR Žebračka z oboru mykologie. Ms., 25 pp. [Depon in: AOPK ČR, Praha.]
- DECKEROVÁ H. (2007): Charakteristika CHKO Poodří z hlediska mykologie (podklad pro plán péče o CHKO Poodří). Ms., 46 pp. [Depon. in: Správa CHKO Poodří, Studénka.]
- DECKEROVÁ H. (2010): Inventarizační průzkum NPR Údolí potoka Rybník z oboru mykologie. Ms., 26 pp. [Depon. in: Správa CHKO Poodří, Studénka.]
- DECKEROVÁ H., BALNER V. & GRACA M. (2013): Houby (Macro-mycetes), pp. 84–129. In: ROHÁČEK J., ŠEVČÍK J. & VLK P. (eds): *Příroda Slezska*. Slezské zemské muzeum, Opava, 478 pp.
- FÁBRY I. (1968): Vzácné formy a variety muchotrávky pošva-tej – *Amanita vaginata* (Bull. ex Fr.) Vitt. na Orave. *Česká Mykologie*, 22 (3): 229–231.
- FOREIRA F., LAZZARINI E., SNABL M. & TANI O. (1993): *Funghi Amanite*. Edagricole, Bologna, 144 pp.
- HAGARA L. (2006): *Houby*. Vydavatelství Neografie, Martin, 416 pp.
- HAGARA L., ANTONÍN V. & BAIER J. (1999): *Houby*. Aventinum, Praha, 416 pp.
- HANSEN L. & KNUDSEN H. (eds) (1992): *Nordic macromycetes*. Vol. 2. Polyporales, Boletales, Agaricales, Russulales. Nordsvamp, Copenhagen, 474 pp.
- HOLEC J., BIELICH A. & BERAN M. (2012): *Přehled hub střední Evropy*. Academia, Praha, 624 pp.
- JANOTOVÁ Y. (2011): Muchotrávka chrastavá, *Amanita ceciliae*. Nahuby.sk, http://www.nahuby.sk/obrazok_detail.php?obrazok_id=278018&poradie=11&form_hash=5ed-64656db7ee8dc446d6a31ab0902a (accessed 2 May 2014).
- KARTOUS J. & KALUS J. (1992): Slezsko očima statistiky. Okresní oddělení Českého statistického úřadu v Opavě, Opava, 42 pp.
- KUBIČKA J. (1984): Muchomůrka pozlacená – *Amanita inaurata*. *Mykologické Listy*, 14: 14.
- LINCOFF G. H. (1997): *Field Guide to North American Mushrooms*. National Audubon Society. Alfred A. Knopf, New York, 926 pp.
- MACHÁT F. 1929: *Místopisná mapa Moravy a Slezska*, 1 : 600 000. Příloha České Ročenky 1929. Vlastním nákladem, Praha, 1 mp.
- MICHAEL E. & HENNIG B. (1979): *Handbuch für Pilzfreunde, Band I*. VEB Gustav Fischer Verlag, Jena, 392 pp.
- NIVEIRO N. & ALBERTO E. (2012): Checklist of the Argentine Agaricales I. Amanitaceae, Pluteaceae and Hygrophoraceae. *Mycotaxon*, 119: 493.
- NOVÁK I. 1989: Seznam lokalit a jejich kódů pro síťové mapování entomofauny Československa. *Zprávy Československé společnosti entomologické při ČSAV*, 25 (1–2): 3–84.
- PIKULA J. & RYBNÍČEK K. (1973): Charakteristika životního prostředí suchozemských obratlovců při ekologických a faunistických výzkumech v ČSSR. *Vertebratologické zprávy*, 1973: 27–46.
- POLČÁK J. (2003): Inventarizační mykologický průzkum Přírodní rezervace Dvůrčák, k.ú. Paršovice. Ms, 27 pp. [depon. in Odbor životního prostředí a zemědělství, Krajský úřad Olomouckého kraje, Olomouc]
- POLČÁK J. (2011): Muchotrávka chrastavá, *Amanita ceciliae*. Nahuby.sk, http://www.nahuby.sk/obrazok_detail.php?obrazok_id=290584&poradie=10&form_hash=5ed-64656db7ee8dc446d6a31ab0902a (accessed 2 May 2014).
- PRUNER L. & MÍKA P. (1996): Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování. *Klapalekiana*, 32 (Suppl.): 1–175.
- PŘÍHODA A., URBAN L., NIČOVÁ-URBANOVA V. & URBAN L. ml. (1987): *Kapesní atlas hub* 2. SPN, Praha, 236 pp.
- ROBERT V., STEGEHUIS G. & STALPERS J. (2014): *Amanita ceciliae* (Berk. & Broome) Bas, 1984. The MycoBank engine and related databases, http://www.mycobank.org/BioLoMICS.aspx?Table=Mycobank_Advanced&Rec=124200&Fields=All0 (accessed 14 May 2014).

- SPÁČILOVÁ J. & ŠULGAN F. (1997): Inventarizační průzkum botanický, mykologický a mammaliologický v oblasti navrhované PR Travný. Ms., depon. in: Správa CHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm.
- ŠEBEK S. (1985): Hellflöckiger Scheidenstreifling – *Amanita beckeri* Huijsman in ČSSR gefunden. *Česká Mykologie*, 39 (3): 138–143.
- TMEJ L. & KRAMOLIŠ J. (2006): *Houby zámeckého parku v Chocni*. Orlické muzeum, Choceň, 76 pp.
- VELENOVSKÝ J. (1920): *České houby, Díl I*. Nákladem České botanické společnosti, Praha, pp. 3–424.
- ZELENÝ (1972): Návrh členění Československa pro faunistický výzkum. *Zprávy Československé společnosti entomologické při ČSAV*, 8: 3–16.
- ZERVAKIS G. I., POLEMIS E. & DIMOU D. M. (2002): Myco-diversity studies in selected ecosystems of Greece: III. Macrofungi recorded in *Quercus* forests from southern Peloponnese. *Mycotaxon*, 82: 177–205.

Články | Articles

DECKEROVÁ Helena & ŠUHAJ Jiří: Výskyt chřapáče kalíškovitého (<i>Helvella leucomelaena</i>) ve Slezsku a na severní Moravě (Česká republika) - - - - -	3
DECKEROVÁ Helena, ŠUHAJ Jiří & POLČÁK Jiří: Rozšíření muchomůrky šupinaté (<i>Amanita cecilliae</i>) ve Slezsku a na severovýchodní a střední Moravě (Česká republika) - - - - -	12
KOCIÁN Petr & KUBEŠOVÁ Svatava: Mech <i>Plagiopus oederianus</i> stále roste ve Štramberském krasu - - - - -	20
DÍTĚ Daniel & ELIÁŠ Pavol jun.: Rozšírenie ostrice vláskovitej (<i>Carex capillaris</i>) na Slovensku - - - - -	24
TURIS Peter & VALACHOVIČ Milan: Sekundárne lesné spoločenstvá s <i>Pinus nigra</i> na Slovensku - - - - -	33
KOCIÁN Petr: První nálezy invazního starčku úzkolistého (<i>Senecio inaequidens</i>) na dálnicích a rychlostních silnicích Moravy a Slezska (Česká republika) - - - - -	46
KOCIÁN Petr: Pelyněk Tournefortův (<i>Artemisia tournefortiana</i>) – dálniční druh na území České republiky? - - - - -	56
TRÁVNÍČEK Dušan: Výskyt medúzky sladkovodní (<i>Craspedacusta sowerbii</i> Lankester, 1880) na jihovýchodní Moravě - - - - -	61
MACHAČ Ondřej: Pavouci a sekáči na kmenech stromů Hostýnsko-vsetínské hornatiny - - - - -	64
KONVIČKA Ondřej: Příspěvek k rozšíření mykofágního brouka <i>Derodontus macularis</i> (Fuss, 1850) (Coleoptera: Derodontidae) na východní Moravě - - - - -	68
VÁVRA Jiří Ch., BOBOT Ludvík & KONVIČKA Ondřej: Rozšíření lesana <i>Elateroidea flabellicornis</i> (Schneider, 1791) (Coleoptera: Lymexylidae) v České republice - - - - -	70
STANOVSKÝ Jiří & KOLONIČNÝ Lubomír: Přehled brouků (Coleoptera) lokality Bylničky v Bílých Karpatech - - - - -	74
JANOVSKÝ Milan, KOPEČEK František, BĚLÍN Vladimír & LAŠTŮVKA Zdeněk: Motýli Záhořské nížiny - - - - -	81
EZER Eduard: První nálezy koutule <i>Clogmia albipunctata</i> (Williston, 1893) (Diptera: Psychodidae) na východní Moravě - - - - -	190
PAVELKA Karel, HAVRÁNEK Jan & DVORSKÝ Miroslav: Zimní výskyt kormorána velkého (<i>Phalacrocorax carbo</i>) v horním a středním Pobečví - - - - -	192

Aktuality a Personálie | Currents News and Personals

Jan Pavelka (29. 4. 1959 – 8. 12. 2013). Život a dílo - - - - -	212
Odešel Vladimír Elsner - - - - -	220
Vzpomínka na Vladimíra Javorka (1914–2000) - - - - -	222
Biozvěst v Javorníkách – výsledky terénní expedice pro středoškolské studenty - - - - -	227
Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti v roce 2014 - - - - -	231
Sít'ové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2014 - - - - -	234
<i>Acta Carpathica Occidentalis</i> . Pokyny pro autory - - - - -	236